TẠP CHÍ NGHIÊN CỨU
PHẬT HỌC
CƠ QUAN NGÔN LUẬN CỦA TRUNG ƯƠNG GIÁO HỘI PHẬT GIÁO VIỆT NAM
ISSN: 2734-9195

Quỹ Dalai Lama tổ chức hội nghị về trao quyền cho nữ giới trong Phật giáo Tây Tạng

ISSN: 2734-9195 15:44 29/05/2026

Ban tổ chức cho biết sự kiện được tổ chức nhằm ghi nhận những nỗ lực bền bỉ suốt đời của Đức Đạt Lai Lạt Ma thứ 14 trong việc thúc đẩy bình đẳng giới và mở rộng cơ hội cho nữ giới trong Phật giáo Tây Tạng.

Sở Tôn giáo và Văn hóa thuộc Chính quyền Trung ương Tây Tạng lưu vong (Central Tibetan Administration - CTA) cùng Quỹ Dalai Lama (Dalai Lama Trust) đã khép lại Hội nghị kéo dài 2 ngày về trao quyền cho nữ giới trong Phật giáo Tây Tạng vào ngày 21/05 tại Thư viện Tác phẩm và Văn khố Tây Tạng (Library of Tibetan Works and Archives), Dharamsala, Ấn Độ.

Hội nghị tập trung thảo luận việc thúc đẩy giáo dục, thọ giới và vai trò lãnh đạo của nữ giới trong các truyền thống **Phật giáo Tây Tạng.**

Nguồn: tibet.net

Hội nghị mang tên “Nâng cao vị thế Phụ nữ trong **Phật giáo Tây Tạng**” khai mạc ngày 20/05 dưới sự chủ trì của Kyabje Kundeling Tatsak Jedrung Rinpoche (một vị Lạt-ma cao cấp của truyền thống Tây Tạng) và bế mạc với sự hiện diện của Sikyong Penpa Tsering - người đứng đầu Chính quyền Trung ương Tây Tạng lưu vong trong vai trò khách mời chính.

Ban tổ chức cho biết sự kiện được tổ chức nhằm ghi nhận những nỗ lực bền bỉ suốt đời của **Đức Đạt Lai Lạt Ma** thứ 14 trong việc thúc đẩy bình đẳng giới, mở rộng cơ hội cho nữ giới trong Phật giáo Tây Tạng. Hội nghị hướng đến việc nhìn lại “tầm nhìn và những đóng góp cụ thể của Ngài trong việc củng cố giáo dục, giới pháp và sự công nhận dành cho nữ giới Phật giáo”.

Tham dự hội nghị có nhiều nhân vật quan trọng như: cựu Kalon (Bộ trưởng) Rinchen Khando; bà Youdon Aukatsang; Thư ký Ban Tôn giáo và Văn hóa Dhondul Dorjee; Thư ký Quỹ Dalai Lama Jamphel Lhundup; học giả kiêm dịch giả Thupten Jinpa; Giám đốc Thư viện Tác phẩm và Văn khố Tây Tạng Geshe Lhakdor; cùng Chủ tịch Hội Phụ nữ Tây Tạng - Tsering Dolma.

Hội nghị tập trung vào ba chủ đề chính.

Chủ đề thứ nhất xoay quanh việc thể chế hóa học vị Geshema - học vị học thuật cao nhất dành cho Ni giới Phật giáo Tây Tạng. Ban tổ chức nhận định việc trao học vị Geshema là “một cột mốc lịch sử trong Phật giáo Tây Tạng”, bởi điều này đã mở ra con đường để ni giới theo đuổi nền giáo dục Phật học cao cấp tương đương học vị Geshe vốn trước đây chủ yếu dành cho tăng sĩ.

Trong hai thập niên qua, hơn 100 Geshema đã tốt nghiệp và hiện đang đảm nhiệm vai trò giảng dạy, nghiên cứu cũng như quản lý tại các ni viện và cơ sở Phật giáo. Tại hội nghị, bảy vị Geshema đã trình bày tham luận và chia sẻ suy nghĩ liên quan đến giáo dục, lãnh đạo và học thuật Phật giáo.

Chủ đề lớn thứ hai là việc ghi nhận 21 nữ Mahasiddha (Đại thành tựu giả nữ) được **Đức Đạt Lai Lạt Ma** xác định. Các đại biểu đã thảo luận về thành tựu tâm linh của những nữ hành giả Phật giáo Ấn Độ và Tây Tạng nổi tiếng này, đồng thời nhấn mạnh sự cần thiết phải phục hồi nhận thức về đóng góp của nữ giới đối với lịch sử và thực hành Phật giáo.

Nguồn: tibet.net

Nội dung thứ ba của hội nghị liên quan đến khả năng thiết lập giới đàn Tỳ-kheo-ni (Bhikshuni ordination) trong truyền thống Luật tạng Mulasarvastivada Vinaya (Căn bản Thuyết Nhất Thiết Hữu Bộ Luật). Việc truyền giới đầy đủ cho nữ giới từ lâu đã là chủ đề được quan tâm trong Phật giáo Tây Tạng, nơi dòng truyền thừa Tỳ-kheo-ni trong lịch sử không còn được duy trì liên tục. Đức Đạt Lai Lạt Ma nhiều lần bày tỏ sự ủng hộ đối với các nỗ lực phục hưng hoặc thiết lập lại giới pháp đầy đủ cho nữ giới thông qua sự hợp tác giữa các học giả Phật giáo và các cơ sở tự viện.

Các đại biểu tham dự hội nghị đã thảo luận những khuôn khổ pháp lý và giáo lý khả thi nhằm triển khai việc truyền giới Tỳ-kheo-ni trong hệ thống Luật tạng Mulasarvastivada. Nội dung thảo luận cũng đề cập đến việc xây dựng chương trình đào tạo, hỗ trợ thể chế cho ni giới, hợp tác quốc tế và vai trò tương lai của các vị Geshema trong xã hội Phật giáo Tây Tạng.

Theo ban tổ chức, hội nghị quy tụ 86 đại biểu đến từ 13 ni viện tại Ấn Độ và Nepal, bao gồm 69 vị Geshema và 17 ni sư đại diện cho tất cả các trường phái Phật giáo Tây Tạng cũng như truyền thống Yungdrung Bon (Đạo Bon cổ truyền Tây Tạng).

Sự kiện được tổ chức với ba mục tiêu chính: nhìn lại cam kết của Đức Đạt Lai Lạt Ma đối với việc trao quyền cho nữ giới trong Phật giáo Tây Tạng; đánh giá những tiến triển hiện nay trong giáo dục và sự công nhận dành cho nữ giới; đồng thời tăng cường sự hợp tác giữa các tự viện, trung tâm giáo dục và cộng đồng cư sĩ.

Ông Jamphel Lhundup, Thư ký Quỹ Dalai Lama phát biểu: “Trong truyền thống Phật giáo Tây Tạng, Đức Đạt Lai Lạt Ma từ lâu đã là người ủng hộ mạnh mẽ việc trao quyền và bảo đảm quyền bình đẳng cho nữ giới, đặc biệt là ni giới. Ngài đã có nhiều bài giảng về tầm quan trọng của bình đẳng và thực hiện nhiều bước đi quan trọng nhằm tái lập dòng truyền thừa xuất gia cho nữ giới.

Năm 1987, tại Hội nghị Quốc tế đầu tiên dành cho Ni giới tổ chức ở Bồ Đề Đạo Tràng (Bodhgaya), Đức Đạt Lai Lạt Ma đã chủ trì sự kiện và đưa ra định hướng về việc phục hồi dòng truyền thừa xuất gia nữ giới. Theo thời gian, Ngài cũng khôi phục danh xưng lịch sử Geshema, và đến năm 2016, những học vị Geshema đầu tiên đã được chính Ngài trao tại Tu viện Drepung ở miền Nam Ấn Độ”. (The Tibet Post)

Trong những thập niên gần đây, cơ hội tiếp cận nền giáo dục Phật học cao cấp dành cho nữ giới trong Phật giáo Tây Tạng tiếp tục được mở rộng. Năm 2012, nhóm ni sinh Phật giáo Tây Tạng đầu tiên đã hoàn thành kỳ khảo thí nghiêm ngặt để nhận học vị Geshema, sau nhiều năm cải cách được hỗ trợ bởi các vị lãnh đạo tôn giáo, giới giáo dục và chính Đức Đạt Lai Lạt Ma.

Trong năm nay, 265 ni giới đã được Bhutan’s Je Khenpo (Đại Tăng thống Bhutan) truyền giới trong khuôn khổ Đại lễ Cầu nguyện Hòa bình Toàn cầu (Global Peace Prayer Festival) [*] đầu tiên của quốc gia này.

Tác giả: **Justin Whitaker/**Chuyển ngữ và biên tập: **Hoa Mạn**

Nguồn: https://www.buddhistdoor.net/news/dalai-lama-trust-and-tibetan-department-of-religion-and-culture-hold-conference-on-womens-empowerment-in-tibetan-buddhism/

Chú thích:

* Buddhist Women: His Holiness the Je Khenpo Ordains 265 Buddhist Nuns from 14 Countries During Bhutan’s Global Peace Prayer Festival (BDG).